

एकोक्त्येन्द्रियग्रामं मनः संयम्य मेधया । शरणं मामुपागच्छततो मे तद्गतं मनः ।
यं गङ्गा गर्भविधिना धारयामास पार्यिव । वशिष्ठश्चिन्त्यं तं तात तमस्मि मनसा गतः ।
दिव्यास्त्राणि महातेजा यो धारयति बुद्धिमान् । साङ्गाश्च चतुरो वेदांस्तमस्मि मनसा गतः ।
रामस्य दयितं शिष्यं जामदग्न्यस्य पाण्डव । आधारं सर्वविद्यानां तमस्मि मनसा गतः । १५००
स हि भूतं भविष्यच्च भवच्च भरतर्षभ । वेत्ति धर्मविदां श्रेष्ठं तमस्मि मनसा गतः ।
तस्मिन्निह पुरुषव्याघ्रे कर्मभिः स्वैर्दिवं गते । भविष्यति मही पार्थ नष्टचन्द्रेव शर्वरी ।
तद्युधिष्ठिर गाङ्गेयं भीष्मं भीमपराक्रमं । अभिगम्योपसङ्गृह्य पृच्छ यत्ते मनोगतं ।
चातुर्विध्यं चातुर्होत्रं चातुराश्रममेव च । राजधर्मांश्च निखिलान् पृच्छेनं पृथिवीपते ।
तस्मिन्नस्तमिते भीष्मे कौरवाणां धुरन्धरे । ज्ञानान्यस्तं गमिष्यन्ति तस्मात्त्वा चोदयाम्यहं । १५०५
तच्छ्रुत्वा वासुदेवस्य तथ्यं वचनमुत्तमं । साश्रुकण्ठः स धर्मज्ञो जनार्दनमुवाच ह ।
यद्भवानाह भीष्मस्य प्रभावं प्रति माधव । तथा तन्नात्र सन्देहो विद्यते मम माधव ।
महाभाग्यश्च भीष्मस्य प्रभावश्च महाद्युते । श्रुतं मया कथयतां ब्राह्मणानां महात्मनां ।
भवांश्च कर्त्ता लोकानां यद्वीत्यरिसूदन । तथा तदनभिध्येयं वाक्यं यादवनन्दन ।
यदि त्वनुग्रहवती बुद्धिस्ते मयि माधव । त्वामग्रतः पुरस्कृत्य भीष्मं यास्यामहे वयं । १५१०
आवृत्ते भगवत्येकं स हि लोकान् गमिष्यति । तद्दर्शनं महाबाहो तस्मादर्हति कौरवः ।
तव चाद्यस्य देवस्य चरस्यैवाक्षरस्य च । दर्शनं तस्य लाभः स्यात्त्वं हि ब्रह्ममयो निधिः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वा धर्मराजस्य वचनं मधुसूदनः । पार्थस्य सात्यकिं प्राह रथो मे युज्यतामिति ।
सात्यकिस्त्वाशु निष्क्रम्य केशवस्य समीपतः । दारुकं प्राह कृष्णस्य युज्यतां रथदत्तुत ।
स सात्यकेराशु वचो निशम्य रथोत्तमं काञ्चनभूषिताङ्गं । मसारगल्बर्कमयैर्विकण्टकैर्विभूषितं हेमनिबद्धचक्रं । १५१५
दिवाकरांशुप्रभमाशु गामिनं विचित्रनानामणिभूषितान्तरं । नवोदितं सूर्यमिव प्रतापिनं विचित्रतार्क्ष्यध्वजिनं पता
किनं ।
सुग्रीवशैव्यप्रमुखैर्वैराशैर्मनोजवैः काञ्चनभूषिताङ्गैः । संयुक्तमावेदयदच्युताय कृताञ्जलिर्दारुको राजसिंह ।
इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि महापुरुषस्तोत्रोपाख्याने षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥
॥ जनमेजय उवाच ॥ शरतलये शयानस्तु भरतानां पितामहः । कथमुत्सृष्टवान् देहं कञ्च येगमधारयत् ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ शृणुष्व्वावहितो राजन् शुचिर्भूत्वा समाहितः । भीष्मस्य कुरुशार्ङ्गल देहोत्सर्गं महात्मनः ।
निवृत्तमात्रेत्वयने उत्तरे वै दिवाकरे । समावेशयदात्मानमात्मन्येव समाहितः । १५२०
विकीर्णांशुरिवादित्यो भीष्मः शरशतैश्चितः । शुशुभे परया लक्ष्म्या वृतो ब्राह्मणसत्तमैः ।
व्यासेन वेदविदुषा नारदेन सुरर्षिणा । देवस्थानेन वात्स्येन तथाऽग्नकसुमन्तुना ।
तथा जैमिनिना चैव पैलेन च महात्मना । शाण्डिल्यदेवराताभ्या मैत्रेयेण च धीमता ।
असितेन वशिष्ठेन कौशिकेन महात्मना । हारीतलोमशाभ्याश्च तथात्रेयेण धीमता ।